

PARTER OCH DOMSLUT

Susan Lundgren

Parter

Tilltalad

Susan Lundgren, 19650110-4209
Stensjöberg 21, 431 36 Mölndal

Offentlig försvarare
Advokat Michael Melin
Advokaterna Melin & Fagerberg i Göteborg AB
Packhusplatsen 3, 411 13 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Andrea Engström
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129, 401 22 Göteborg

Domslut

Brott som Susan Lundgren döms för

Mened, 2023-08-23, 15 kap 1 § 1 st 1 men brottsbalken

Påföljd

Fängelse 4 månader

Brottsofferfond

Susan Lundgren ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Michael Melin ska få ersättning av staten med 30 734 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 21 252 kr arbete
- 3 335 kr tidsspillan
- 6 147 kr mervärdesskatt

Susan Lundgren ska betala tillbaka 30 734 kr av kostnaderna till staten.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
404 83 Göteborg

Besöksadress
Ullevigatan 15
Göteborg

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
031-743 60 00

E-post
goteborgstingsratt@dom.se

Webb
www.goteborgstingsratt.domstol.se

YRKANDEN

Stämningsansökan 2024-11-08, Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Susan Lundgren ska dömas för mened enligt 15 kap 1 § 1 st 1 men brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 MENED (5000-K1100450-23)

Ibtesam Lundgren har under en rättegång i vårdnadsmål T 13045-22 hörts som vittne och under laga ed uppsåtligen lämnat osann uppgift. Det hände den 23 augusti 2023 på Göteborgs tingsrätt, Ullevigatan, Göteborgs stad.

Ibtesam Lundgren har lämnat uppgift om att hon endast varit parten Laith Al Safars läkare och sagt att de inte haft någon privat relation, trots att de har haft det.

Ibtesam Lundgren begick gärningen med uppsåt.

INSTÄLLNING

Susan Lundgren (Ibtesam Lundgren) har förnekat gärningen.

UTREDNING

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat dom meddelad av tingsrätten i mål T 13045-22, anteckningar från huvudförhandling, transkribering av vittnesförhör, personbevis, ansökningshandlingar, fotografier och sms. Vittnesförhör från mål T 13045-22 har spelats upp.

På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Hasan Saffar och Ruqaya Saffar.

Susan Lundgren (Ibtesam Lundgren) har hörts.

SKÄL

Susan Lundgren hette tidigare Ibtesam Lundgren. Åklagaren väckte åtal då Susan Lundgren hette Ibtesam Lundgren och under huvudförhandlingen användes hennes tidigare förnamn. Av den anledningen kommer hennes

tidigare förnamn att användas i domskälen. Hennes nuvarande och korrekta förnamn måste dock anges i domslutet.

Bakgrund

I augusti 2023 höll tingsrätten huvudförhandling i ett tvistemål (tingsrättens mål nr T 13045-22). I tvistemålet hade tingsrätten att pröva frågor gällande vårdnad m.m. avseende parterna Ashwaq Abdulhadis och Laith Al Safars gemensamma barn. I målet hördes Ibtesam Lundgren som vittne på begäran av svaranden Laith Al Safar. Ibtesam Lundgren är överläkare och specialist i allmän psykiatri och var vid tidpunkten för huvudförhandlingen i tvistemålet Laith Al Safars läkare. Av protokollet från huvudförhandlingen framgår att Ibtesam Lundgren, innan förhöret påbörjades, avlade vittnesed och erinrades om edens vikt. Vidare upplystes Ibtesam Lundgren om vad som gäller avseende hennes tystnadsplikt enligt 36 kap. 5 § andra stycket rättegångsbalken.

Frågan som tingsrätten ska ta ställning till är om Ibtesam Lundgren, efter att hon avlagt ed, lämnat osann uppgift om att hon endast varit Laith Al Safars läkare och sagt att de inte haft någon privat relation, trots att de har haft det. Finner tingsrätten att så är fallet ska tingsrätten även bedöma om utsagan varit av betydelse för saken.

Har Ibtesam Lundgren under ed lämnat osann uppgift?

Av utredningen har inledningsvis framgått att Ibtesam Lundgren åberopades som vittne i sin egenskap av läkare till Laith Al Safar att bland annat höras om sina kontakter med honom, vilket framgår av vittnesförhöret med Ibtesam Lundgren i tvistemålet som har spelats upp. Ibtesam Lundgren uppgav inledningsvis, som det måste förstås, att hon lärde känna Laith Al Safar genom att hans f.d. fru kom till mottagningen där hon arbetade och att även Laith Al Safar därigenom kom att bli Ibtesam Lundgrens patient. Vidare uppgav hon att hon uppskattningsvis varit Laith Al Safars läkare i ca 14-15 år och att de alltjämt träffas ca en gång i månaden i egenskap av läkare och patient. På fråga om hon träffat Laith Al Safar och hans familj i sociala sammanhang uppgav hon att hon har gjort hembesök i familjen, dels för att bedöma sociala omständigheter, dels vid ett par tillfällen då hon varit orolig för Laith Al Safar

efter hans skilsmässa. Hon uppgav även att hon tror att hon varit bjuden till Laith Al Safars dotters bröllop och att hon var där en liten stund samt att det kan bli så om patienten vill att man har en långvarig kontakt. Vidare uppgav hon att hon hjälpt Laith Al Safar och hans familj i likhet med många andra patienter. Hon gav exempel på en situation när Laith Al Safar behövde hjälp i kontakten med Mölndals Stad.

Av vittnesförhøret med Ibtesam Lundgren framgår vidare följande ordväxling mellan ett av ombuden och Ibtesam Lundgren:

Kvinnligt ombud: Har du haft någon privat relation med Laith?

Ibtesam: Vad menar du för någonting?

Kvinnligt ombud: Har du träffat Laith utöver din profession som läkare?

Ibtesam: Nej, men om jag går ut som jag ska gå ut imorgon med en av mina patienter och sitta och ta en kopp kaffe och umgås med dem för att dem är mina patienter så är det väldigt vanligt, någon gång kanske han har kommit till min mottagning och i slutet av mottagning så kom du har inte ätit du är väldigt upprörd kom vi tar en kopp kaffe på kaféet nära mig på mottagningen så är det inte en privat relation.

Kvinnligt ombud: Hur många gånger hur många gånger har du träffat Laith utanför din roll som läkare, som behandlande läkare till honom?

Ibtesam: en eller två gånger, tre gånger *ohörbart* två gånger *ohörbart* jag tror inte det var inte. En eller två gånger för att han är eeh, jag är jätteupptagen och han är väldigt ordentlig, han har alltid *ohörbart* han ska lämna mig men det var en gång tror jag nyligen eller nej var det nej det var efter covid när han kom ut från covid ja när han kom ut från sjukhuset så han var riktigt riktigt sjuk han var som en 75 80-årig man och jag kommer ihåg att jag hade honom klockan två eller tre på min mottagning och sen jag ringde patienterna efteråt och sa nej, jag hade en eller två så jag avbokade patienter för det var så sorgligt.

Kvinnligt ombud: Uppfattar jag dig korrekt att du har bara träffat Laith privat utanför din mottagning 1 till 2 gånger? Under alla år.

Ibtesam: *Ohörbart* det tror jag.

Åklagaren har i målet åberopat vittnesförhör med Hasan Saffar och Ruqaya Saffar som är Ashwaq Abdulhadis och Laith Al Safars gemensamma barn. De har båda beskrivit att det funnits en privat relation mellan Ibtesam Lundgrens familj och deras familj, att de umgåtts mycket i Sverige samt är släkt, vilket Ibtesam Lundgren förnekat. Av deras uppgifter framkommer även att de inte kände till att Ibtesam Lundgren ska ha varit Laith Al Safars läkare från början.

De har även uppgett att Laith Al Safar kom till Sverige först och att resten av familjen kom till Sverige på familjeanknytning, vilket tingsrätten saknar anledning att ifrågasätta. Det har även framkommit att Laith Al Safar bodde i en bostad tillhörig Ibtesam Lundgren när han kom till Sverige, vilket inte ifrågasatts och även framgår av folkbokföringsuppgifter. Det är även ostridigt att Laith Al Safar och hans familj kom att bo i bostäder tillhöriga Ibtesam Lundgren under flera år efter att de kom till Sverige. Ibtesam Lundgren har gjort gällande att de aldrig bott samtidigt i en bostad, medan Ruqaya Saffar uppgett att de under en tid bodde i samma villa fast på olika våningsplan. Ibtesam Lundgren har även gjort gällande att Hasan Saffar och Ruqaya Saffar vill hämnas på henne för att de uppfattat att hon tagit ställning för deras pappas, vilket hon menar att hon inte har gjort.

Tingsrätten kan konstatera att Laith Al Safar folkbokfördes på Ibtesam Lundgrens adress år 2007. Ibtesam Lundgren har i aktuellt mål gjort gällande att Laith Al Safar således måste ha varit patient ända sedan dess, dvs. i mer än 14–15 år. Det kan naturligtvis inte uteslutas att Ibtesam Lundgren misstagit sig i fråga om hur länge Laith Al Safar varit hennes patient. Däremot framstår det som uteslutet att Ibtesam Lundgren kan ha lärt känna och kommit att få Laith Al Safar som patient genom att hans f.d. fru (Ashwaq Abdulhadi) kom till mottagningen, eftersom hon och barnen kom till Sverige senare på familjeanknytning. Det som Hasan Saffar och Ruqaya Saffar i stället uppgett, att det redan fanns en relation mellan familjerna i Irak och att Ibtesam Lundgren hjälpte Laith Al Safar när han kom till Sverige av den anledningen, framstår som mer sannolikt. Tingsrätten gör den bedömningen oaktat att det kan finnas anledning att bedöma Hasan Saffars och Ruqaya Saffars uppgifter med viss försiktighet mot bakgrund av den infekterade relationen. Detta eftersom det finns flera omständigheter som talar för att så varit fallet, vilka redovisas nedan.

Åklagaren har åberopat olika handlingar avseende Laith Al Safar där Ibtesam Lundgren uppgetts som kontaktperson, bland annat en ansökan om medborgarskap. På en annan handling där Ibtesam Lundgren (med sitt tidigare efternamn) angetts som kontaktperson står upplysningsvis att Ibtesam Lundgrens far är Laith Al Safars vän – ”hennes far är min vän”. Ibtesam

Lundgren har vidgått att hon har fyllt i ansökan åt Laith Al Safar men har gjort gällande att någon annan måste ha skrivit dit att hennes far är Laith Al Safars vän. Hon har menat att skrivstilen avviker från hennes. Någon skrivstilsanalys har inte genomförts, men tingsrätten bedömer att det inte finns några avvikelser som ger anledning att tro att meningen tillförts av annan efteråt. Vidare har framkommit och är ostridigt att Laith Al Safar samt hans söner hjälpte Ibtesam Lundgren med familj att flytta. Ibtesam Lundgren har menat att detta var ett tack från deras sida för att hon hjälpt dem på olika sätt. Det har även återopats bilder från en restaurang där Ibtesam Lundgren äter tillsammans med Laith Al Safar och hans familj. Ibtesam Lundgren har menat att detta skedde i tjänsten, men samtidigt har framgått att Ibtesam Lundgrens dotter var med på restaurangbesöket. Det har även återopats bilder på Ibtesam Lundgrens dotter och Ruqaya Saffar från Ibtesam Lundgrens dotters kalas, vilket det är ostridigt att Laith Al Safars familj bjöds in till. Det har gjorts gällande från försvarets sida att familjen ska ha deltagit i utkanten. Ytterligare bilder har återopats från besök i Ibtesam Lundgrens bostad. Det är oklart när dessa bilder tagits men är ostridigt att besök i Ibtesam Lundgrens bostad förekommit, bland annat då Laith Al Safar och hans söner hjälpte Ibtesam Lundgren att flytta. Tingsrätten anser att bilderna i sig saknar större bevisvärde. Av det uppspelade vittnesförhöret har även framgått att Ibtesam Lundgren självant skickat ett flertal handlingar till myndigheter, bland annat till socialtjänsten, där hon lämnat uppgifter om sin uppfattning om Ashwaq Abdulhadi i mycket negativa ordalag.

Tingsrätten anser att det inte är utrett att det funnits ett släktskap mellan familjerna, däremot visar ovanstående att det funnits en privat relation mellan Ibtesam Lundgren och Laith Al Safar. Ibtesam Lundgren har förklarat att hon gör skillnad på formell, personlig och privat relation samt att hon menat att hon har haft en personlig relation med Laith Al Safar, liksom med andra patienter, men inte en privat. Hon har gjort gällande att hon därför under vittnesförhöret svarade nekande på frågan om hon har haft en privat relation med Laith Al Safar. Hon har även förklarat att hon under vittnesförhöret inte berättade om att Laith Al Safar och hans familj bott i hennes olika bostäder eftersom hon uppfattade att frågan om hennes relation till Laith Al Safar avsåg tiden för vårdnadsålet.

Tingsrätten ifrågasätter inte att Ibtesam Lundgren hjälper många av sina patienter med olika saker där de möter utmaningar och att hon ser det som en del i sin yrkesroll. Tingsrätten anser dock mot bakgrund av vad som framkommit i målet att hennes förklaringar framstår som efterhandskonstruktioner och tillrättalägganden. Tingsrätten bedömer att det är utrett att det har funnits en relation mellan Laith Al Safar och Ibtesam Lundgren som gått utöver en läkar-/patientrelation även med en extensiv tolkning och som är att beteckna som privat samt att Ibtesam Lundgren varit väl medveten om detta när hon avlade sitt vittnesmål.

Sammanfattningsvis konstaterar tingsrätten att Ibtesam Lundgren enligt vad som framgår ovan under laga ed lämnade osanna uppgifter i fråga om sin privata relation till Laith Al Safar under vittnesförhöret i tvistemålet. De objektiva förutsättningarna för att döma Ibtesam Lundgren för mened är därmed uppfyllda.

Har Ibtesam Lundgrens utsaga varit av betydelse för saken?

Vid åtal för menedsbrott ska inte dömas för ansvar om gärningsmannen lämnade osanna uppgifter som var utan betydelse för saken (15 kap. 4 § första stycket brottsbalken). För straffansvar krävs inte att den osanna utsagan hade betydelse för utgången i målet. Det har därmed ingen betydelse om Ibtesam Lundgrens utsaga påverkade utgången i tvistemålet. Som exempel på fall där bestämmelsen kan vara att tillämpa anförs att ett vittne av fåfänga lämnar oriktig uppgift om sin ålder eller sysselsättning eller talar osanning om en biomständighet som av vittnet anförs endast för att göra berättelsen mera intressant eller för att ställa vittnet i en på något sätt mera fördelaktig dager. Vidare att det förutsätts att oriktigheten är utan betydelse för kontroll av utsagans trovärdighet i övrigt (se Brottsbalken, en kommentar, JUNO version 25).

I tvistemålet var parterna oense i fråga om vårdnaden om barnet. Parterna hade olika uppfattning bland annat avseende samarbetsförmåga och förekomst av våld i relationen. Ibtesam Lundgren vittnade om sin uppfattning i dessa frågor. Av domskälen framgår beträffande värderingen av den muntliga bevisningen att samtliga vittnen, utom Ibtesam Lundgren, var närstående till parterna och

att vittnenas relation till parterna hade betydelse för tingsrättens värdering av deras uppgifter. Att Ibtesam Lundgren hördes i egenskap av läkare till Laith Al Safar i stället för i egenskap av sin privata relation till honom medför att hennes uppgifter som utgångspunkt tillmättes ett högre bevisvärde.

Den osanna uppgift som Ibtesam Lundgren lämnat i tvistemålet har således varit av betydelse för saken, även om den saknat betydelse för utgången i målet. Ibtesam Lundgren kan därför inte gå fri från ansvar på grund av ansvarsfrihetsregeln i 15 kap. 4 § första stycket brottsbalken. Hon ska således dömas för mened.

Påföljd

Brottets straffvärde motsvarar fängelse i fyra månader. Mened är ett brott vars art talar mycket starkt för fängelse. Med hänsyn till detta kan ingen annan påföljd komma i fråga, varför Ibtesam Lundgren ska dömas till fängelse i fyra månader.

Brottsofferfond

Då Ibtesam Lundgren döms för brottet ska hon betala den avgift till Brottsofferfonden som följer av lag.

Ersättning till försvarare

Michael Melin har begärt ersättning för bland annat arbete motsvarande drygt 13 timmar. Som utgångspunkt är den s.k. brottmålstaxan tillämplig. Tingsrätten anser emellertid att den begärda ersättningen i detta fall är motiverad utifrån målets art och omfattning. Michael Melin tillerkänns således begärd ersättning. Ibtesam Lundgren ska utifrån sina ekonomiska förhållanden återbetala hela beloppet till staten.

RÄTTEN

Rådmannen Helena Hillman samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Helena Hillman

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Göteborgs tingsrätt senast **den 25 juni 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Göteborgs tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Göteborgs tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Göteborgs tingsrätt. Tänk på att

skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Göteborgs tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Västra Sverige skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Västra Sverige tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Göteborgs tingsrätt eller Hovrätten för Västra Sverige om du har frågor.